

TÜRKİYE - SRI LANKA STRATEJİK DİYALOĞU

“Düşünce Diplomasisi:
Yeni Dünya Yeni Ufuklar”

TÜRKİYE - SRİ LANKA STRATEJİK DİYALOĞU

VİZYON BELGESİ (TASLAK)

TÜRKİYE - SRİ LANKA STRATEJİK DİYALOĞU

“Düşünce Diplomasisi: Yeni Dünya Yeni Ufuklar”

(Türkiye - Sri Lanka)

Dünyadaki temel trendlere bakıldığında “toprak ve makineyi” takiben “bilgi ve bilgiye dayalı ürünler” temelli yeni ekonomi çağında küresel rekabet “mikro-milliyetçilik”, “entegrasyon” ve “öngörülemezlik” üzerinden gelişmekte, hayatın ve devletin yeni doğasını belirleyen meydan okumaların; “kaynak ve paylaşım krizi”, “üretim-tüketim-büyüme” formülünün sürdürülemezliği, Çin kaldıracı ile “orta sınıfın tasfiyesi”, “enerji, su ve gıda güvensizliği”, hayatın her alanında “4. boyuta geçiş”, “işgücünde insan kaynağının tasfiyesi”, değişen devlet doğası ve beklenti yönetimi temelinde “sert güçten yumuşak ve akıllı güce geçiş” olduğu temel referanslar olarak şekillenmektedir.

Tüm bu temel parametreler içerisinde, teknolojideki dönüşümler; yapay zeka, sanal/artırılmış gerçeklik ve mobilite merkezli gelişerek tüm insan hayatını ve doğasını değiştirmeye adaydır. “Endüstri 4,0” ve “Toplum 5,0” kavramlarının dünyanın dönüşümünü endüstri ve toplum boyutları ile yönetmek açısından önemli başlıklar olduğu aşikârdır. Bir diğer etken de Çin’in dünya sahnesinde her geçen gün etkinleşmeye başlamasıyla oluşturduğu türbülanstır. Yeni İpek Yolu projesi “Kuşak ve Yol”; hem karadan hem denizden yüzde fazla ülkeyi ilgilendiren bir küresel entegrasyon projesi olarak şekillenmekte, iktisadi pastanın dağılımını kalıcı olarak değiştirmektedir. Orta sınıfı olmayan ülkelerde, otoriter rejimler ya da kaos, iki seçenek olarak önümüzde durmaktadır. Bölgesel ve küresel güvenlik anlamındaki iş bölümünün nasıl yapılacağı ve bedellerinin nasıl paylaşılacağı da önümüzdeki dönemin tartışma konuları olmaya adaydır.

Güvenlik üzerinden yeni ittifakların gelişmesi ise başat ülkelerin aldıkları risklerden ve inisiyatiflerden okunabilmektedir. Mülkiyet ve güç kavramlarının niteliği ile iş modeli tarihsel olarak değişmektedir. “Başarıda Başarısızlık” sendromu yaşayan AB’nin geleceğini; Brexit sonrası Batı’da yeniden canlanan kamplaşmanın sonuçları belirleyecektir. Tüm bu gelişmelerle birlikte, “Güvenliğin Ekosistemi”, hukukuyla birlikte değişmektedir. “Güvenlik - Demokrasi” ikilemini bundan sonra çok daha fazla yaşanacaktır. Çünkü orta sınıfı eriyen ve güvenlik eksenini sofistike bir zemine kayan ülkelerde demokrasinin yaşatılması zordur. “Güvenlik bize otoriter rejimler mi getirecek” sorusunun daha fazla tartışılması gerekmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti; 84 milyonluk nüfusu, gelişerek büyüyen ekonomisi ve Afro-Avrasya ana kıtası ortasındaki jeostratejik konumu ile öne çıkmaktadır. Avrupa, Karadeniz, Kafkaslar, Asya, Orta Doğu ve Afrika ülkeleri ile arasındaki tarihî, siyasi ve kültürel bağları, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası alanda yükselen aktivitesi, NATO, AGIT ve CICA gibi örgütlerin önemli üyelerinden olması ve son dönemde geliştirdiği aktif dış politikası ile küresel platformda önemi gittikçe artan bir aktör hâline gelmiştir.

TÜRKİYE - SRI LANKA STRATEJİK DİYALOĞU

Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti ise, Güney Asya'nın güneyinde Hint Okyanusu'nda bulunan (1972 öncesi Seylan olarak bilinen) bir ada ülkesi olarak 65.610 km² yüzölçümüne, 22 milyonu aşan nüfusa, 88,9 milyar dolar (2018) GSYİH değerine ve ASEAN, CICA, SAARC, WTO vb. uluslararası kuruluşlarda üyeliğe sahiptir. Ülke çok partili ve demokratik geleneklere uygun olarak seçilen hükümetlerle yönetilen ve liberal ekonomiye sahip bir cumhuriyettir.

Türkiye - Sri Lanka ilişkileri olumlu bir seyir içindedir. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının Başbakanlığı döneminde, 2004 sonunda Hint Okyanusu'nda gerçekleşen tsunami felaketinden zarar gören ülkelere ziyaretleri esnasında 2005 başında Sri Lanka'yı ziyareti, ikili ilişkilerde önemli bir eşik teşkil etmiştir. Dönemin Sri Lanka Devlet Başkanı'nın 2008 yılında gerçekleştirdiği ziyaret ise ülkeden Türkiye'ye Cumhurbaşkanı düzeyinde gerçekleştirilen ilk ziyaret olmuştur.

Dönemin Sri Lanka Başbakanı tarafından, ikili ilişkileri geliştirmek amacıyla özel olarak vazifelendirilen Şehir Planlama ve Su Temini Bakanı ve (Sri Lanka - Türkiye Parlamentolar-arası Dostluk Grubu Başkanı) 2016 yılında Türkiye'ye resmî bir ziyarette bulunmuştur. Türk Dışişleri Bakanının aynı yıl Sri Lanka'ya gerçekleştirdiği ziyaret ise ülkeye Dışişleri Bakanı seviyesinde Türkiye'den yapılan ilk ziyaret olmuştur. İki ülke arasındaki ilk siyasi istişareler, Türk Dışişleri Bakan Yardımcısı ile Sri Lanka Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı başkanlığındaki heyetler arasında 2019 yılında Kolombo'da gerçekleştirilmiştir.

Türkiye - Sri Lanka ikili ticaretinde, 2019 yılında ticaret hacmi 185,7 milyon dolar, ticaret açığı ise Sri Lanka lehine 17,1 milyon dolar olmuştur. Türkiye'nin Sri Lanka'ya ihraç ettiği başlıca ürünler; demir-çelik, tekstil elyafı ve mamulleri, elektrikli makine ve cihazlardır. Sri Lanka'nın Türkiye'ye ihraç ettiği başlıca ürünler; giyim eşyası ve aksesuarları, kahve ve çaydır (Türkiye 2017 yılında Sri Lanka'nın en çok çay ihraç ettiği ülke olmuştur).

Türkiye - Sri Lanka Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) 1. Toplantısı, 2016 yılında Ankara'da yapılmıştır. Komisyon, kurulduğu tarihten bu yana ekonomik ilişkilerin derinleştirilmesi ve karşılıklı yatırımlarının artırılması maksadıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı'nın (TİKA) yürüttüğü konut projesiyle birlikte Türkiye'den Sri Lanka'ya doğrudan sermaye yatırımının 3 milyon dolar civarı olduğu değerlendirilmektedir. Sri Lanka'dan Türkiye'ye doğrudan sermaye yatırımı bulunmamaktadır. TİKA ayrıca 2018 yılında "Child Rehabilitation Centre" isimli STK tarafından yürütülen Ampara Sulama Barajı Projesi için ekipman temini ile inşaat işlerine destek sağlamıştır. Bu proje ile 8.100 dönüm arazinin sulanması ve 15.000 kişinin faydalanması esas alınmıştır.

Çok boyutlu şekillenen dünya güç sistemi içerisinde Türkiye - Sri Lanka ilişkilerinin ideal bir noktaya taşınabilmesi için, yalnızca siyasi ve stratejik temelli değil, her parametrede karşılıklı derinlik oluşturacak bir yapıya doğru yönelmesi gerekir. Tarih; iki ülkeye karşılıklı bağımlılığı derinleştirecek stratejik fırsatlar sunmaktadır. Bu bağlamda sektör temsilcilerini stratejik boyutu da kapsayan bir yaklaşımla bir araya getirecek olan **Türkiye - Sri Lanka Stratejik Diyalogu** önemli bir işlev görecektir.

TÜRKİYE - SRI LANKA STRATEJİK DİYALOĞU

Ana Tema

Düşünce Diplomasisi: Yeni Dünya Yeni Ufuklar

Alt Temalar

Yeni Dengeler Yeni Ekonomi

Türkiye - Sri Lanka Ekonomik İlişkileri: Fırsatlar ve Engeller

Geleceğin Asyası ve Türkiye - Sri Lanka

Çin - Sri Lanka İlişkileri ve Türkiye

Enerji Güvenliği, Enerji Arz Politikaları ve Fırsatlar

Teknoloji Paylaşımı

Türkiye - Sri Lanka Güvenlik ve Savunma İşbirliği

Orta Doğu - Afrika ve Türkiye - Sri Lanka

Orta Asya Ülkeleri ve Türkiye - Sri Lanka

Akademik ve Kültürel İşbirliği

Öncelikli Sektörler

Kamu Diplomasisi Eğitim ve Dil

Kültür ve Turizm

İnşaat, Müteahhitlik ve Altyapı

Sağlık ve Sağlık Turizmi

Enerji, Petrokimya ve Yatırımlar

Lojistik, Ulaştırma ve Haberleşme

Bankacılık ve Finans (Stratejik Yatırım Fonu)

Ekonomi ve Ticaret

Medya ve İletişim

Bilim ve Teknoloji

Marka Şehirler ve Çevre

Savunma ve Uzay Sanayii

TÜRKİYE - SRI LANKA STRATEJİK DİYALOĞU

ÇALIŞMA VE ETKİNLİKLER (TASLAK)

Yöntem

Tümevarım, Katılımcılık ve Ekonomik Derinleşme

Türkiye - Sri Lanka Akil Kişiler Kurulu Toplantıları/Çalışmaları

Kapasite ve Ekosistem Envanteri Oluşturulması

Araştırma Projeleri ve Raporlarının Hazırlanması

Pro-aktif Politika Önerileri Geliştirilmesi

Yuvarlak Masa Toplantıları/Çalıştayları

Çok Taraflı Çalıştaylar/Çalışmalar

Sektör Çalıştayları/Etkinlikleri

Uygulamalı İnteraktif Modellemeler

Stratejik Raporlar

Sektör çalışmalarının iki ülke karar alıcıları, özel sektörü, medyası ve kamuoyu için stratejik raporlar olarak yayımlanması. Literatür ve hafıza desteği sağlanması.

Medya Konferansları

Diğer Akademik Çalışmalar

Stratejik Rapor, Kitap, Makale, Tez vb. Akademik Çalışmalar